

Program

Program:

Martin Ødegaard: «Make Great Again» (2023)

Martin Ødegaard: «Moments of truth»

Jon Øivind Bylund Ness: «Cairns» (2023) Pianokonsert

Sanae Yoshida (piano)

Ensemble Ernst (Thomas Rimul, dirigent)

Billetter:

ordinær: 200,-

Student/medlem av Ny Musikk: 100,-

Konserten er støttet av Kulturdirektoratet

Tirsdag 14. November

Store Studio, NRK

Klokken 19.30

Medvirkende

Ensemble Ernst

Solist: Sanae Yoshida, piano

Dirigent: Thomas Rimul

Make Great Again, Martin Ødegaard, 2023

Komponistens tanker om verket:

I dette verket forsøker jeg å utforske kunstnerens (forhåpentligvis) selvplagte oppgave og dilemma, å skape noe stort og fantastisk, i hvert nye verk, igjen og igjen, hver gang! Dette er ikke lett, og kan gjøre denne livsveien frustrerende, vanskelig og aldeles eventyrlig!

I kunsten *kreves* det nærmest overdreven selvtillit og drivkraft for å stadig gå løs på denne vanskelige oppgaven uten å fortape seg helt i depresjonens avgrunn.

At skapende kunstnere trenger denne drivkraften og enorme selvtilliten for å kunne utøve sin gjerning, er normalt og *nødvendig* i et felt som kunsten. På andre områder og arenaer, kan dette skape problemer, og ende opp med å bli direkte *farlig*.

For eksempel hvis en klovn med ekstrem selvtillit og glorifisert selvbilde, skulle ende opp som president i verdens mektigste land, delvis men likevel kraftig befolket av kunnskapsløse ignoranter.

Historien om mulighetenes land, i lys av den siste tidens politiske sirkus, vil ligge som et dramaturgisk bakteppe i tilblivelsen av dette verket. Inspirert av eksempelvis dokumentarserien; Seltzers Amerika og George Carlin's treffende betraktninger.

Verket er også en hommage til DEN amerikanske komponisten som virkelig har truffet meg, nemlig Charles Ives. Hans harmonikk og unike sammenstilling av forskjellige musikker, tidvis til det absurde og vanvittige, inspirerer meg veldig som komponist. Dette ønsker jeg å utforske på min måte i dette *Amerika*-inspirerte verket om problematisk tilblivelse av stor kunst, store idéer og store problemer.

Moments of truth, Martin Ødegaard, 2019

Komponistens tanker om verket:

Verket ble skrevet for Esbjerg Ensemble i 2019. I dette verket har jeg utforsket hvordan stemmer og musikalske temaer kan fortelle historier med forskjellig grad av tydelighet. Hva og hvem blir hørt i en slik iscenesettelse av abstrakt lyd inspirert av hverdagslige lyder og eldre musikalske stiler? Kan vi oppleve sannhetens øyeblikk i møte med musikk?

Cairns, Jon Øivind Ness (2023)

Komponistens tanker om verket:

Cairns er en annen skrivemåte av Karn, og betyr varde. Japan var et av mine første favorittband fra de ble spilt på Ti i skuddet (!) en gang i 1982. Bassisten var Mick Karn og en virkelig raritet i engelsk popmusikk på åttitallet. Alle medlemmene av Japan var briljante musikere, og mestere i å oversette impulsene de fikk fra Asia til "vestlige" popmusikalske strukturer, men mest spesiell var Mick Karn. Basspillet

hans låner ikke egentlig så mye fra asiatisk musikk, men dreier seg snarere om at han ved hjelp av hurtige glissandoer etterligner asiatiske språkmønstre og -lyder. Var Japan et approprierende, kolonialistisk prosjekt? Jeg vil selvfølgelig si "nei", selv om de kanskje kan beskyldes for å ha vært eksotiserende. Jeg opplever dem som representanter for hvordan man kan ta sitt eget materiale og transformere det til noe helt annet ved å utsette det for et annet materiale. Dessuten var interessen deres for Asia dyp og genuin, og det var ingen steder de var så populære som i nettopp Japan. Flere av medlemmene har dessuten hatt flere tiår lange samarbeid med japanske musikere.

Appropriering og transformasjon av andres materiale har vært del av min virksomhet fra dag én, og de katalyserende impulsene som utløste interessen min for å være åpen for uttrykk fra "fjern og nær" var David Bowie og Japan. Men det har også vært grunnleggende at jeg lagde et kronisk modulerende harmonisk system på slutten av 90-tallet, der det pentatone alltid var tilstede, noe som har gjort at musikken min alltid har hørtet ganske tonal ut. Særlig i stykkets 10 første minutter er det mulig å høre at det alltid er en underliggende pentaton grunnstruktur som langsomt modulerer, tone for tone, gjennom kvintsirkelen. Jeg har alltid operert med en harmonikk som er delt opp i hovedstruktur og "skyggestruktur". Derfor kan det ofte være langt mer enn fem toner med til enhver tid, men fordi hovedstrukturen er pentaton, vil det være en pentaton klang gjennom det meste av stykket. Ved ca 20 minutter kommer det en Mick Karn-inspirert bassolo som introduserer en del med haugervis av sitater fra bandet Japan og andre prosjekter musikerne var involvert i; Sylvian/ Sakamoto og Dalis Car. Og dessuten brokker fra andre asiatiske innslag i vestlig kontekst: Iggy Pops China Girl, Burt Bacharachs Japanese Boy og musikken fra Squid Game (Jada jada jada, jeg vet at det er en koreansk produksjon. Jeg tok den med fordi det var gøy). Snart kommer woke-politiet i sin woke-politibil (med sirene) og deler ut røde kort for appropriering. Etter noe kjekling vinner musikken over woke-politiet og vi går inn i en avsluttende del hvor også en japansk fiskersang fra Stravinskis Chant du Rossignol blir spilt på trompet. Dette går over i en del hvor man faktisk kan høre fire separate pentatonaliteter samtidig, før klaveret begynner å spille et transparent slør som er satt sammen av fem og fem toner. Alt dette mens woke-politibilen kjører bort i det fjerne. Jeg har tenkt på stykket som en finger i øyet på woke-bevegelsen, og jeg kunne raljert om hvordan woke har gjort mine (og venstresidens) kjerneverdier til parodier av seg selv. Akkurat dette stykket handler om hvordan redselen for å bli beskyldt for appropriering gjør at man risikerer kulturell stagnasjon. Lasse Thoresen gjenga nylig på [Ballade.no](https://www.ballade.no) et morsomt sitat om problematikken fra Pierre Schaeffer: (Etter hukommelsen:) "Det er for mange tollere i musikken, og for få smuglere".